

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Poliká Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
elfűzetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“
és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
szerdán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhozordva vagy
vidékre postán küldve:
Ezer év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petisórért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlitter sora 15 kr.

A dicsőség mezejéről.

A Sipka szoros küzdelem, mely néhány nap óta oly nagy izgatottságban tartotta a kedélyeket, a legújabb táviratok szerint tehát véget ért, még pedig a törökök fényes győzelmével, kik nemcsak hogy bevették a szorost, hanem még 15 ágyút el is vettek, sőt egyik távirat szerint 10,000 muszkát leöltek s a többi a nagyherceggel együtt elfogták. Hogy azonban e két utóbbi hírről mit kell tartani: tudja mindenki.

A Sipka szoros bevétel, ennek stratégiai helyzetét vagy a győzelem eredményét tekintve, nem oly fontos, mint talán volt a plewnai diadal, azonban annyiból mégis igen figyelemre méltó és nevezetes, amennyiből a plewnai csata után itt újra kimutatta a török hadsereg víztíz-ségét és életrevalóságát, mert a többi mint ezer méter magasságu meredek hegynyeret az oroszok már jó előre hatalmas erődítményekkel látták el s ezen nagyszámu orosz csapatoktól védett pozíciókat legtöbbször vakmerő szurony-rohammal vették be, miatt az eléggé gyakorlott tüzérseg fedezve a bátor gyalogságot, pusztító golyózáport küldött a sáncok közt legő orosz gyalogságra s útegekre. A török katonák öt-hat nap óta nem ettek meleg ételt, azonban ez legkevésbé sem csökkentette lelkesedésüket s bátor szívvel s lankadni nem tudó acélkarokkal verték ki az ellent állásaiból. — Plewnánál megmutatta Ozman pasa, hogy mily nagy erővel tudják visszaverni a török katonák állásait véde a támadó ellent. Szulejman pasa pedig megmutatta Sipkánál, hogy a török katonák hegyekkel és erődítményekkel szemben is nemcsak jó védők, hanem kitűnő támadók is. Most már bátran hihetünk a törökök végleges győzelmében, ha a hadi szerencse is nem lenne csak szerencse.

Ezen újabb győzelem az orosz főhadiszálláson mindenesetre nagy levertséget idézhetett elő, mert ha Szulejman pasának sikerül Mehemed Ali fővezérrel egyesülni, egy erős támadás várható mindenesetre Tirnova ellen, mialatt Mehemed Ali jobb szárnya vagy esetleg a centrum is a Biela-Ruscuki vonalat szállaná meg s ez által Ruscuk körülzárását könnyen megakadályozhatná. Azonban hogy még az őszön döntő csatára kerüljön a dolog, nem igen bízhatjuk, miután az orosz segédszeregek a orosz utak s a kevés vasut miatt csak lassan érkezhetnek meg s ezeknek mozdulatait az őszi esőzések is akadályozhatnák, az előkészületek a téli hadjáratra pedig szintén sok időbe kerülnek; — így tehát nagyszabású és nagyhatású, vagy éppen döntő csatát a közeljövőben nem várhatunk.

A török hadsereg eddig nyert győzelmeit igyekszik kizsákmányolni s oly pozíciókat foglalni el, melyekből aztán még a megerősített muszka csapatokat is visszaverheti.

Hogy a porta sem reményli a háborút még ez évben bevégezni s hogy utolsó csepp végig meg fog küzdeni, kitűnik abból is, hogy legújabbán kétféle nagyszámu nemzetőrséget állított fel, melyeknek egyike a harcra megy, a másika pedig az illető tartományban vagy városban tartja fenn a rendet s adandó alkalommal saját tüzérvényét védheti. Egy nagy fegyverszállítvány, mely eddig kifizetetlen az angol kikötőben vesztgett, most, miután a porta annak árát kifizette, Konstantinápolyba küldetik.

Az ázsiai harcra az oroszok nagyszámu erősítést kaptak s a valódi erőyes támadást csak most kezdték meg, azonban mind hiába, mert még eddig minden támadásuk visszaverett s máris több ezer halottat veszítettek az egyes csatákban.

Ezekből tehát láthatjuk, hogy mindezekig mindkét harctéren a török sereg van előnyben s a dicsőség, úgy hisszük, még az őszön s talán a télen is a portáé fog maradni s különben is, hogy a végleges győzelem biztosítsák magoknak a törökök, minden erejüket meg kell feszíteni, mert sorsukat fegyvereikkel döntik el; Törökország jövője a szuronyok hegyén áll.

Diplomáciai tökéletesség.

Európa nagy asztalára mindig találunk fel valami pikáns holmit, mely körül ügyes, de bizonyára túlságosan konfidens, sőt szemtelen kellnekel szolgálnak fel s biznak meg történelmi nevezetességekké a népek szíráján, annak kiaknázásával, élete árán.

E frakkos, simára borított pófajú szolgálhad, mely eladja lelkiismeretét egy kegyelmes oldalmosolásra, mely a népek adott szavát beváltani nagyon is községes elnyűtt szokásnak tartja, mert becsület; melynek lelke hazugság, ámtás, család, mely nevezetesen tulajdonságok másokat a börtönbe vezetnek, de e hadat hallhatatlanitják — készüljra egy őt nagyon is jellemző lépés megtevésére.

Hallottunk bizonyára már eleget mindazon hőhéri szenvedélyek által színre hozott véres drámákról, melyek a most folyó háború két harctéren nyújtják a legocsmányabb látványosságot. Tudunk még a mult évben történt bolgár kegyetlenkedésekről, montenegróiak által gyakorolt skalpirozásról, török s aztán — ami mindezeket feltűnít — muszka mérszáról, mely által több ezerre menő igazbivó lett átdva a hetedik égne. Csak az igazságnak szolgálnak, ha kijelentjük azt is, hogy az időnként felmerült erőszakosságok a törökök részéről mint olyanok merültek fel mindig, eltekintve természetesen egyes fauizáltak véres tetteitől, melyek különben indokolva voltak mindig az ellenség kihívásai által, melyek szükségét a lázadók okvetlen igénylik.

A csak némileg is jobb érzés embernek kellett hogy elborzadjon a „humanus“ orosz seregek, e hírhedt hősök által reformátoroknak orgyilkoshoz illő aljas tettei, ha csak nem diplomata, mely faja az emberiségnek élénk különbséget tud tenni az orosz és török által ártatlanul kiontott vér között ugyanarra, mikép ha egy orosz gyilkol le egy védetlen muzulmánt, azt igen természetesen találja s nem lát annak kiontott véreben semmi rendkívülit, semmi botrányoztatót, még ellenben, ha egy orgyilkos orosz elnyeri méltó büntetését attól, kit jogtalanul elhagyatottságban megtámadott, már akkor dűl-fel, mert egy büns elnyerte büntetését. Oh, ti utálatos szörnyei az embe-riségnek, kik a romlottság terjedését annyira igyekeztek előmozdítani! nem félték a népek boszujától, az igazság kezétől, mely egyszer rettenetesen fog sújtani? Oh ti szivtelen diplomaták!

Az orosz horda halomra gyilkolá különbség nélkül a kiadédek, nőket a legmesteribb kínzások alkalmazásával. Bombázták a szörnyek a rusuciki körházat, hol több beteg lett áldozata öldöklő vasdarab-jaiknak, s ezeken kívül egy halmoz okmány, mely az angol alsóházban keltett felháborodást, hirdette ama borzalmasságokat, melyeket a török alattvalókon orosz katonák követtek el. — — — Es? . . .

A hivatalos Európa azonban csendes maradt, büns egykedvűséggel kéjelgett az orosz szörnyetteken. Nem emelte fel szavát egyszer sem a háború folyama alatt az orosz főhadiszálláson az embertelen tettek megállása céljából, szentesítette így, mert másképp nem áll a dolog, az oroszok olyatén tetteit, melyeket csak a barbárkor mutathatott fel.

De még ha csak elnézte volna! de nem! készült tiltakozni a török kegyetlenségek ellen, melyek ha történeken is, azokat csak az önédelem hozza úgy magával.

Az érzélgős német az első, ki felszólal a portánál ily értelemben, s Zichynk utasítva lett hogy támogassa stambuli kollegáinak lépéseit.

Hát nem cudaráság ez?

A magyar népek általános tiltakozása az orosz kegyetlenkedések ellen elhangzik államférfiaink füle mellett. Nincs e nemzetnek még oly közege is, mely annak humanitásból folyó tiltakozását hangulyozza ott, ahol kell?

Nincs!

Játszodjatosok csak jó urak, játszodjatosok a néppel! de ha majd a nép fog egyszer veletek játszani, az a játék a nép játéka lesz!

Tudjátok-e milyen az? — — —

A török győz!

A császárok, királyok s a diplomácia által pártfogolt orosz hatalom, mely az oly igazságtalan háborút proklamálta, ugyancsak érzi az igazságos isten sújtó haragját. Hasznatlan kenetle magát a legőz qtebb hóhérnak, mert az ártatlanok kiontott mivás j csepp vére átkot szórva veszedelmet hozott rá minden földi nagy hatalom pártfogolása mellett is.

Az igazság boszuló keze, mely a török fegyverek hegyén villámlik, le-le sujt a gonosz, tetteiben aljas, esküjében hitzegő, igéreteiben hazug orosz hatalomra. Azsiából és a Balkán vidékéről új meg új török győzelmek hirdetik az igazság diadalmaskodását.

A minden földi hatalom által elhagyott török nemzet, melyet csak a mi tehetetlenségben nyilvánuló rokonszenvünk kisért harcaiban, erős reményt nyújt arra, hogy a minden muzulmán kiirtására törő orosz hordától rövid időn megtisztítja a Balkánt s bizonyára aztán a Duna jobb partját is.

A Sipka szoros orosz védelmi pont lenni megszűnik — ez már csak órák kérdése lehet. Már be is vette némely hír szerint a hat napon át élál-halál harcot vívó török ostromló sereg azt, mely hír, ha korainak látszik is, igaz az, hogy Szulejman pasa két erődnök már birtokában van s uralkodik az egész szoros felett. S ha igaznak bizonyul be, melyben alig van okunk kételkedni, hogy a Sipka-szoros megváltott a török hadsereg által, ez esetben az oroszok többi pozícióinak eleste is csak rövid idő kérdése lehet.

Mindig nagyobb és nagyobb kudarca éri a két-szintűek által istáptolt Oroszországot, s hogy a végős csapás is bekövetkezzék reá teljes szívünkkel ohajtjuk.

Allah, nagy, Allah hatalmas, Allah igazságos! A magyarok istene legyen velünk, legyen elősegítője a török győzelmeknek!

A harcterről.

Mehemed Ali pasa, mint Konstantinápolyból írják, — a miért gyors fellépéssel nem akadályozta meg azt, hogy a Sipka szorosban lévő muszka hadak segélyt kapjanak — kegyvesztett lett s Abdul Kerim pasa pártja újra felülkerekedett.

Várnából írják, hogy Hassan herceg serege Mehemed Ali pasa alá rendeltetett s maga Hassan herceg Rasid pasa tábornok helyét foglalja el.

Kadikói mellett hétfőn új csata volt, melyben a muszkaák tetemes veszteségeket szenvedtek.

A szultán szerencsét kívánt Mukhtár pasának a gedikli győzelemhez.

A „Standard“ esti lapja nagy diadalokat jelent Batumnál és Bajazidnál. Mukhtár pasa legújabb diadala Karsz mellett döntő az a z s i a i h a r c t e r r e. A muszka vesztesége e harcban 4000 ember.

A törökök Erzeruban Aube és Kiszi-Tepe mellett megtámadták az oroszokat s makacs harc után elfoglalták az ellenség hadállásait.

Mukhtár pasa orosz területen táborozik.

Szulejman hétfőn tett utolsó támadást a Sipka szoros erődítései ellen és szuronyrohammal elfoglalta azokat. Az oroszok 12 órai csatában 3000 embert vesztek.

Az összes sipkai harc tízezer törökbe és sokkal több orosz harcosba került, — de még eddig nincs az egész szoros a török kezében. A törökök az élelmet öszvéren és az ágyút ököre szállítják a Sipkába.

Jazlárnál az oroszok 1600 embert, 8 ágyút vesztek és Popkiojg visszavonultak.

Ozman 15,000 törököt küld Romániába, mert a románok már átlépték a Dunát.

A szerb akcióban Bécsben nem hisznek.

Amily mérvet ilt az oroszok veresége a Balkán rózsá-ligeténél, oly arányban készül Szerbia is segélyre lenni a vereséget szenvedőknek. Eddig csak a készülődésekről hallottunk, mely bizonyos védelmi szempontból történt s egy pár szerb zászlóaljnak a határ felé küldéséről szólnyalak megbízható hírek, melyeket hasznatlan igyekeztek Bécsben békés jellegűeknek keresztelni.

Az első orosz rubel-szállítvány a cár, meg a szláv comite küldeményéből már megérkezett a „lené-zett szerbeknek Belgrádba, melynek fülbenmázó zenéje mellett a gyerek fejedelem legott minisztertanácsot tartott, mely elhatározta, hogy a szerb hős sereg Bulgárországból cooperál az orosz hadsereggel.

Horvátovics, Nikolics, Lesjanin, Protics, Alimpics s Vlakovicis kinevezettek hadtest-parancsnokokká. E mellett a bosnyák fölkélok egy küldöttsége kunyorál Milánkánál, hogy a bosnyák csapatok fővezérletét Szerbia vállalja el.

Szép kilátás nyílik nemsokára az Adriától a

Feketetengerig egy nagy vértócsában fűszíthati meg magát a humanus, békés szándékú diplomata — a pizkos. Hogy fürdeni magát halálra benne!

A szerb hadak tehát menni fognak rövid idő múlva, hogy részt vegyenek a tördötésben, mely Törökország szívének irányzatott.

Mi? . . . Gyönyörködni fogunk a távolból a testvérjégkősságban.

Jó, hogy élünk!

A Kralovánszky-féle székely alapról.

A „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület által 1876-ra kiadott első évkönyvben a Székely-kivándorlás megállapítása névű több adatok közöltetnek, melyek tekintetével az úgy fontosságra bővebb figyelmet érdemelnek és így a saját terén érdemelegesen megvitathatók.

Kralovánszky György budapesti ügyvéd még a 60-as évek elején 10,000 forint hagyományozott oly egy kezdeményezéssel, melynek kamataiból a kivándorlásnak indult székelyek vagy moldvai és bukovinai magyarok és azoknak gyermekei házaiknak tartásának meg, mely tökéletes megfelelő kezelést a idővel gyarapítását a m. tud. akademiára bízta, mely tőke azonban a végrendelet értelmében csak az özvegy halála után fog befizetett, de erről alapító levél nincs.

Ezenkívül ugyanazon időben hason célra több alapítványok tettek le és kezeltetnek az akadémia által, melyeknek összege jelenleg a kamatokkal együtt 3000 frtra rug, úgy még az irt célra 1000 frt hagyomány iránt per folya, mely összegekről szintén nincsenek alapítólevelek, és így ezen hagyományok jogilag biztosítva nem lennének, mi a kitűzött üdvös cél érdekében kívánatosnak látszik.

A székely-egyleti központi választmány lépéseket tett arra nézve, hogy az említett összegek kamatai az ő befolyásával rendeltetésükre fordítottassanak, úgy de e részben még határozott felelet nem látható és így csak a remény biztat, hogy az akadémia általa az életviszonyok által indokolt szükséglet, ezen hazafias cél megvalósítására sürgősen közreműködend.

Az eddigi tapasztalatok szerint a kivándorlás nem oly mérvű ugyan, hogy a székeség pusztulásától félni lehetne, sőt még az értelmiség kiszáradása sem veszélyeztetni a székeség életét, kik magukat büszkén vallják székely eredetűeknek a azon úgy iránt buzgó érdeklődéssel vannak a mindezek dacára a Székely nép száma statisztikai adatok szerint folyvást szaporodik.

A jelen körülmények között leg sürgetőbb teendő lenne, hogy a tulszapor, de csekély birtokú és még kevesebb keresetű, — azonban a különböző adókkal aránytalanul sújtott székely munkaerő, illetve a nap-számra és szolgálni kijáró székely fiak és leányok más irányba terelve új életmódra és hasznosabb foglalkozásra szoktassanak, és ezáltal nemcsak a hazának, hanem főleg saját házi tűzhelyüknek megtartassanak, követezve mint véreink a sulyedésként megmentessenek, mely célra a fentebb jelzett alapok jövődelmei biztos sikerrel fölhasználhatók lennének addig is, míg az egylet tagjainak szaporodásával nagyobb jövedelmek források állandó rendelkezésére, mit pár év alatt elérni remélünk.

Addig is azonban a kitűzött cél érdekében hajlandó lenne tisztán és határozottan megadni Kralovánszky végrendeletének teljes tartalmát, úgy örökségének miben és kind állását, valamint a többi alapítványok részleteivel megismerkedni, jelesen pedig a be nem fizetett hagyományok kellő biztosításáról gondoskodni, mint ezt a fennálló törvények rendelik, valamint az alapítólevelek kiállítását gyorsan elintéztetni, nehogy bármely mulasztás vagy hanyagság miatt az intézkedések legjobb és legnemesebb szándoka meghusuljon és ezáltal az érdekelt intézetek kárt szenvedjenek, melyért a felelősség első sorban az akadémia, valamint a köteles felülörkődés szempontjából a kormányt terhelne, kiknek serkentésére a székely-egylet központi választmánya már csak azért is hivatalos van, mivel ez idő szerint ő mint közvetítő szerepel ezen alapítványok jövedelmeinek célszerű felhasználására nézve, mely befolyását mellőzni bármely részről több mint hazafiatlanus lenne.

A hagyományozó alapító örököseiről szintén föltesszük, hogy a hagyományozott tőkék telekkönyvi biztosítását nem ellenezdük, sőt azok kamatait mint a kitűzött cél elérhetésére vezető eszközöket a hagyományozás napjától kezdve annál inkább egyikeztendnek befizetni, mivel mint például Kralovánszky csak a tőke befizetését helyezte özvegye halála után kifizetésre, de hogy addig és előbb ne kamatozza, azt nem képzeljük, sőt ellenben a fenkölt szellemű mívelt honleánytól reméljük és elvárjuk, hogy a már lejárt kamatokat a kitűzött célra befizetend, ez által b. e. forrának végakaratát teljesítvén és a székely nép jobbra érdemes sorát lényegesen elősegítvén. Hogy pedig mindez mielőbb megtörténhessen, hazafi tisztelettel kérjük fel a székely-egyleti központi választmányt,

miserint a székely kivándorlás megállítására szánt összes hagyományok és alapítványok jogi állásáról, törvényszabta biztosításáról és a lejárt és lejárandó kamatok célszerű felhasználásáról a magy. tud. akademiával és a kormányval egyetértőleg gondoskodni egyikeztend, hogy erről a jövő évi nagygyűlésen tedvező jelentést teheszen.

Több részvényes nevében:

Lázár Ádám.

A „Székely közgazdasági és közművelődési egyesület“ II. közgyűlése Székely-Udvarhelyt.

(Vége)

Elnöki beszéd eljénzéssel fogadtatt. Elnöki beszéd után tiktár Buzogány Áron felolvasta a következő jelentést:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Mult évben Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűléstünk óta az egyesületünk körében történt főbb eseményekről van szerencsém röviden a következő jelentést tenni:

Említett közgyűléstünk határozata alapján a központi választmány kibírdette az ezer forint pályadíjat a székeség földi mívelődési és közgazdasági leírására és az azt a lapokban és saját évkönyvében is közzétette, a közgyűlés határozatától eltérőleg azonban azt a változtatást tettük a pályázati hirdetésben, hogy 1878. évi szept. 1. helyett a munkának beadási határidejét ugyanazon év május 1-ére tűztük ki. Tetűk ezt abból az indokból, hogy az említett évben valószínűleg nyáron tartandó közgyűlésig a beérkezendő munkákat megbírálani és a közgyűlésen ki lehessen hirdetni, hogy így egy évet ne veszítsünk a pályadíjra netalán méltó munka kiadásában, mely egyesületünk további működésére nézve sok tekintetben alapul kell hogy szolgáljon. Ezen változtatásra reméljük a t. közgyűlés utólagos jóváhagyását.

A hosszafalusi fametsző-tanintézetben elhelyeztük az egyesület költségén Költő Mihály csikszéki és László Gyula udvarhelyszéki ifjakat, továbbá László Imre maroszeiki ifjat a budai vinceller-iskolába.

E három ifjuért fizetett az egyesület pénzátára a mult tanévre összesen 515 frt 69 krt.

A központi választmány különben örömmel jelentheti, hogy a vett értesítések szerint mind a három érdemes volt a segélyre, kitűnő egykezettel és jó eredménytel haladtak feladatukban, minél fogva remélhetjük, hogy pályájuk bevégezével, mint fametsző mesterek, s utóbbi, mint képzett gyümölcsfeszítő és borász, jó szolgálatot fognak tenni a székely népnek. Az indítványok során ajánljuk mindhármát a jövő tanévre is a közgyűlés kegyességébe.

Tárgyrokonságnál fogva itten említem meg azt is, hogy Péter Károly szörcei lelkész, folyamodott Péter Ferenc nevű öccsének segélyeztetéséért, ki Svájca Brienzebe ment ki a műfarság tanulmányozására végett, a központi választmány bizonyítványokat szerzett nevezett ifjunak a műfarságban való kitűnő képességről s előhaladásáról, ezeknek egy beklüdtött, valóban mesteri farsangyának előmutatásával ajánlotta nevezett ifjat a vallás- és közoktatásiügyi miniszter urnak, minek következtében a közoktatásiügyi miniszter urn kegyes volt 300 frt segélyt engedélyezni Péter Ferenc számára avégre, hogy még egy félévig Brienzebe a műtmeszésben magát tovább képezhesse. A művészi farsangyát, egy nagy gyümölcstartó-kehely faból, a központi választmány a Cserey-féle székely muzeumnak szánta azon esetre, ha az hatósági felügyelet alatt közzétézté válik.

E remek farsangyán is mutatja, hogy mennyi jeles erő és kitűnő tehetség lappang itt e népben a műpar fejlesztésére, csak utat és módot kell találnunk arra, hogy e parlangon heverő erők magukat érvényesíthessék és a székely népnek egy egészen új keresetforrást nyissanak.

Vodjánér Béla sepsiszentgyörgyi orsz. képviselő egy háromszéki Vaska Vilmos nevű ifjut magyarországi birtokán a gyakorlati mintagazdaságban képezett, kiből eddigi egykezte s előhaladása után egy jeles, képzett gazdát várhatunk.

A székeség földi erdő ügy rendezése érdekében a közgyűlés nevében kérvény intéztetett mind az országos képviselőházhoz, mind az illető miniszter urnhoz, s e kérvények Pap Lajos alelnök vezetés alatt, küldöttség által nyujtattak be, figyelemmel lettek fogadva s örömmel jelenthetjük, hogy a kormány tárgyalás alá is vette e fontos ügyet s kiltatás van arra, hogy e tekintetben oly intézkedések fognak történni, melyek különösen a székeségre nézve megbecsülhetetlen haszonnal leendnek.

A székeség földi birtokszabályozás ügyében is egykezett hatni a központi választmány, különösen azáltal, hogy egy állandó bizottságot küldött ki már azelőtt, mielőtt az igazságügyi miniszter e tárgyan nemrég kiadott rendelkezése megállapított volna; kiküldöttein feladata az volt, hogy egy a kormány, mint esetleg a törvényhozás körében egyikezzék felvilágosítást és oly irányban hatni, hogy a székeség földi birtokrendezés minden kérdése lehetőleg előnyösen oldassék meg.

Hosszason foglalkozott a központi választmány a fővárosban egy székely raktár megalapításával, hol minden piaca vihető cikk kapható legyen állandóan. Két terv készítettet, egyik szerint valamelyik jó nevű kereskedő-eg leanne megnyerendő, hogy kereskedésben egy főkösztyát nyissan a székely cikkek számára; de ezt a központi választmány több tagja nem tartotta elég biztosítékot nyujtó módnak, és öhajította részvények alapján egy önálló székely raktár felállítását.

Minthogy pedig ehez tetemesebb pénzösszeg kivanták, a központi választmány egyelőre abban állapodott meg, hogy székeség földi képviselő urak kerületben ismerőseik közt szerezzek tájékozást magunkarra nézve, vajjon lehetne-e s mennyiben kiltatás egy önálló székely raktár alapítására kibocsátandó részvények elhelyezésére?

A raktár ügye most ebben a stádiumban van.

Az ösnél tovább azonban nem halasztható a székely raktárnak egy vagy más módon való felállítását, mert a központi választmány az intézménytől nemcsak hasznát vár azokra nézve, akik keresleteiket képesek előállítani, hanem sulyt fektett arra is, hogy hazánk fővárosában, az ipar és kereskedés központján, legyen egy nyilvános hely, hol a székely termény- ipar- és házi iparcikkek megismertessenek a idővel versenyezessenek más vidékek produktumaival.

A Sepsiszentgyörgyön alapított lenkiké- szítő intézet segélyezésére a mult évre megszavazott 100 forint egyletünk pénztárából kiadott.

Folyamodunk az illető miniszter urnhoz egyletünk számára ingyen a postai engedélyezéséért, azonban ezt csak részben nyertük meg, tudniillik csak postadíjmentes hatóságokkal szemben, de egyszersmind a központi és vidéki választmányok közt, s az egyleti tagokkal való levelezésre is. A földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszter urn azonban a teljes postadíjmentesség meg nem adhatásáért mintegy kárpótásul némi segélyt helyezett kiltatásba.

Tudomására jutván a központi választmányának, hogy Cserey Jánosné, háromszéki birtokosné, figyelemre méltó muzeum-gyűjteményét Háromszék törvényhatóságának, esetleg Sepsiszentgyörgy vagy K. V. Á. ár helyi városoknak szándékoznak felajánlani egy alapítandó székely muzeum számára, lépéseket tettünk ezen gyűjtemény értékeinek és a felajánlás mibenállásának bővebb meg tudására s egyszersmind felajánlottuk közjérárlásunkat is arra, hogy ezen gyűjtemény által egy székely közművelődési közintézet alapja vetessék meg, melyel majd egy iparmuzeum- osztály is összeköthető lenne. Ez ügyben azonban a tárgyalások nevezett asszonyság és az említett hatóságok közt még folyamatosan vannak s így tiszta tényállást most még nem mutathatunk fel.

A székely muzeum, esetleg iparmuzeum eszméje mindenestre olyan, melynek lehető megvalósítására egyesületünknek ezután is gondja kell hogy legyen s a székeséghez képest ahol ekköcsi és anyagi támogatásával is hozzá kell hogy járuljon.

Gr. Blume biharmegyei nagybirtokos több székely családot kívánt volna kitelepíteni birtokára; azonban a helyi viszonyok bővebb megismerése után a központi választmány úgy ítélte, hogy a tömeges kitelepítés a kitelepítőkre nézve biztos előnyökkel nem összeköthető, és így e terv annyiban maradt. Továbbá Jurenák Sándor jász-kun szolnokmegyei birtokos szintén néhány székely családot akart kivinni egy vagy több évre; a tiszta hozott feltételek itt előnyöseknek látszottak; végre nevezett birtokos a tavasz végén kijelentette, hogy maga fog a székeség földre utazni s az illetőkkel maga fog egyezkedni. Az eredményről további tudomásunk nincs.

Ezzel kapcsolatban megemlítendőnek tartom, hogy a központi választmány a görgényi kincstári uradalmi igazgatóságot is felkérte, hogy az ottan jelenlévő székely munkásokra a favágatás- és szállítással legyen kiváló figyelemmel.

A bukovinai csángó magyarok közül egy Sepnicki Ádám nevű a csángók betelepítése ügyében most a nyáron Budapesten járván s ott egyletünk elnökét is megkeresvén, köszönettel fogadta elnökünk azon nyilatkozatát, hogy közérdekű dolgokban forpuljanak bizalommal egyesületünk központi választmányához, a biztosan számíthatnak mindenkor támogatásunkra. Utiköltségl 10 frtot kapott egyletünk pénztárából.

Egyik főtörékvesünk az volt, hogy a vidéki választmányok megalakuljanak, reméljük is hogy Háromszéken, Udvarhely-, Maros- és Csikszékben az már a közgyűlés előtt megtörténik. Hajtottuk ezt azért, mert tudjuk, hogy egyesületünk működése csak akkor vehet nagyobb lendületet, csak akkor haladhat biztosan és teljes erővel kitűzött célja felé, ha itt az anyaföldön a vidéki bizottságok szervezkedve, egész buzgóssággal és a helyi viszonyok kellő ismeretével segítségére jönek a központi választmányának. Azonban reményünk ellenére sem Maros-, sem Csik-, sem Háromszéken nem alakultak meg mostanig a vidéki választmányok; Háromszéken, hol egyesületünknek aránylag legtöbb tagja van, talán azért nem, mert az ottan tervben levő kender-, lenkiké- szítő, fonó és szövő- intézet felállítására igénybe vette ott a társadalmi tértevékenységet s ezért ez évben nem akarták megszerezni erejüket.

Annál nagyobb örömtünkre szolgál, hogy itt az anya-székeségben közelebbről megalakult egyesületünk első vidéki választmánya Ugron Gábor buzgó, tevékeny tagtársunk elnöklete alatt és ezáltal egyesületünk legalább egy erős kart nyert, melyre munkásságában támaszkodhatik. Üdvözöljük a segítségünkre jött erőteljes testületet, melynek minden tagja biztosíték nekünk az elerendő több és több sikerekre.

Ugyanez alkalommal mulhatlan kötelességünknek érezzük a megye főispánjának, Daniel Gábor urnak, Török Albert alispán urnak, valamint Orbán Balázs és Tibád Antal képviselő urnaknak köszönetünket kifejezni azon hazafias buzgósságért, melylyel egyesületünk ügyeit a megyében előmozdítani eddig is a kezdet nehézségeivel szemben készséggel aziveskedtek.

Ami gyarapodásunkat illeti, egyletünkbe az utóbbi közgyűlés óta két alapító és 65 részvényes tag lépett, pénztárunk szintén ily arányban növekedett. Jelenleg az alapító tagok száma 39, a részvényeseké 318. A pénztár állapota ki fog tűnni a pénztárnoki jelentésből, itten elég lesz annyit megemlítenem, hogy az egylet összes vagyona kétszázban, értékpapirokban és várandóságban 7688 frt 35 kr-ra

ment, de ebből levonva a 2221 frt 29 kr. összes eddigi kiadását, mihez hozzá van számítva az a 900 frt is, nyellevé értékpapirokat vettünk, ma az egyet töké- és folyóbevételeink s a multa névze beváródó hátraléknak összege 5467 frt 6 kr.

Nagy Sándor, az egyesület volt pénztárnoka, elfoglaltatása és gyengélkedése miatt lemondván, pénztárnokká Gidófalvi István tagtársunk választotta meg, ki teendőit kitűnő buzgóssággal viszi. A titkár mellé jegyzőnek Borosnyai Oszkár kérését fel, ki e megbízást szintén elfogadta.

Egyébiránt a pénztárra nézve megnyugtató tudomásul szolgálhat, hogy az részint a számvévi bizottság, részint az elnökség kiküldöttéi által többször megvizsgáltatván, mindig rendben találattatott. A könyvek s becsebb iratok biztonságba helyezése végett egy Wertheim-féle vasszekrényt is szereztek.

Méltózatnak tudni, hogy egyesületünk első könyve ez év elején megjelent. A központi választmányt az indította az évkönyvek megindítására, hogy azokban a t. közönség s különösen az egyesület t. tagjai előtt időnként jelezze az egyesület állapotát, működésének irányát s eredményét legalább főbb vonásokban, ismertesse a körbe vágó időkészű kérdéseket, s általánosan alkalmat nyújtson azok többoldalu megvitatására, a helyes nézetek tisztázására. Ohajjuk, hogy a központi választmány ez intézkedése a t. közgyűlés helyeslését, s a hivatott tagtársak közreműködését megnyerje; mert csak így lehet biztosítva az ezután kiadandó évkönyvnek értékesége.

Ezen tárggyal kapcsolatban örömmel jegyzem meg, hogy a székesföldi lapok, névszerint a "Nemere", "Udvarhelyi Híradó" és "Marosvidék" melegen szívtak mind egyesületünk ügyeiről s hazafias készséggel támogattak a felmerülő kérdésekben. E lapokat szükségesnek tartották a központi választmány a maga számára meg is rendelni, hogy azok utján is figyelemmel kísérhessen minden székesföldi mozzanatot. Megrendeltük még a "Bukaresti Híradó"-t is, hogy a Romániában élő székes-magyarok dolgait amennyire lehet, ez uton is ismerhessük.

A központi választmány erkölcsi kötelességének tartotta F. Elek Miklós, e veterán színművésznél s e szék fiának, művészi pályája huszonötödik évfordulójára tünemény egyesületünk részéről is egy babérkoszorút tenni homlokára. Ő dícsőséget hozott a székes névnek, ezért méltó a babérba.

Egyesületünk egyik tiszteletbeli elnöke dr. H. aynald Lajos kalocsai érsek is e hó 15-én érte meg főpásztori működése 25 ik évfordulóját. A nagyérdemű főpap, hazafi és tudós üdvözlőre az ország minden részéről sietők közül egyesületünk sem maradhatott el. Nem kétkedünk, hogy a t. közgyűlés érzelmeit is tolmácsolta, midőn az őszül, de lélekben nemes és jótettekben mindig ifjú főpásztorunk, egyesületünk tiszteletbeli elnökének, egy üdvözlő iratban az egyház, hazá, tudomány és humanitás javára még hosszú, boldog életet kívántunk.

Végre fájdalommal kell megemlékeznem a nagy csapásról, mely egyesületünk másik tiszteletbeli elnökének, gróf Mikó Imrénnek halálával nemcsak minket, nemcsak Erdélyt, hanem az egész hazát és nemzetet érte. A dicsőült neve és alakja fényes oszlopként áll előttünk, ismerte őt s tetteit minden magyar, minden hazafi. A központi választmány bizonyára szent kötelességet teljesített, midőn az elhunyt nemes gróf egyetlen leányához, öz. Vessényi Józsefné, Mikó Anna grófnőhoz részvétartatást küldött s ezen közgyűlésen egy emlékbeszéd tartására Deák Farkas tagtársunkat felkérte.

Szomorúan jelentem Antalffy Károly orsz. képviselő s egyesületünk egyik legbuzgóbb tagjának is váratlan halálát. E nemes férfi özvegye, részvételünkra, egy ötven forintos alapítványt tett feljuttatott férje emlékére, melyet a központi választmány "Antalffy Károly és neje Biró Anna" nevei alatt külön kezelni határozott. Legyen áldott köztünk emléke!

Mélyen tisztelt közgyűlés! Ha megemlítem még, hogy a központi választmány s annak egyes tagjai erkölcsi befolyásukat felhasználták minden irányban a bárhol felmerülő székes érdekek s székes egyének javára, minek eredménye azonban számokban nem mutatható ki: nagyjában jeleztem az egyesület körében egy év alatt történt főbb mozzanatok.

Hogy nem sok az, amit felmutathatunk: azt mi érezzük legjobban. Mindazáltal megmondolva, hogy ifjú egyesületünk még mind a szerkeszkedés s előkészület első szakában van; megmondolva, hogy a hazánkra nézve annyi aggodalommal teljes lefolyt év a társadalmi munkálkodásra legkevésbé sem volt alkalmas: már az a kevés eredmény is biznyságot tesz egyesületünk életrevalóságáról s felbátoríthat mindnyájunkat azor reményre, hogy hazafias céljainkat folyvást szem előtt tartva, előretörekvéstünkben sohasem lankadva, anyagi és szellemi erőben, tapasztalásokban évről-évre gyarapodva: időfolytán, kivált ha szerencsésőbb körülmények is segítségünkre jönnek, egyesületünk a székes nép művelődési és közgazdasági viszonyaira lényeges, talán reformáló befolyást fog gyakorolni. Mit szívből ohajtunk.

Az ezen közgyűlés által tárgyalandók a felolvasandó programból láthatók.

Ezzel magunkat a t. közgyűlés szívessegebe ajánljuk.

Udvarhelymegye

közköztatási és közművelődésügyi állapota.

(Felolvasott Sz. Udvarhelyt aug. 20-án a vidéki választmány; gyűlésen Kozma Ferenc által.)

Mélyen tisztelt közgyűlés! Midőn az egyesület központi igazgatósága egeget nagyon megtisztelő felhívására ezen egy igénytlen felolvasással Önök előtt megjelenek: magamhoz és a körülményekhez legméltozabban találtam azon megye közoktatási- és közművelődésügyi állapotát esetelni, a mely szerencsés a "Székely-egylet" második évi közgyűlését a maga kebelében üdvözölni.

Az egyesületi szellem a közművelődés fejlettebb fokán szokott jelentkezni — és a kező egymásra kölcsönös hatást gyakorol. A közművelődés létre hozza az egyesületet és az egyesület fejleszti a közművelődést. Közgegyeknek tehát kölcsönösen tekintettel kell lenniük egymásra, hogy az egymásra hatás természetén, öntudatosan fenntartható és ápolható legyen.

Ez a gondolat vezetett engemet tárgyam megválasztásában — s ha önöknek is helyeslővel találkoztam e tekintetben: bátor leszek azonnal a dolga ténis ismertetni a közoktatási- és közművelődés azon tényezőit, szerves egyedeit, melyek megénk területén léteznek.

A közoktatást egyet első sorban a tanítványok képviselvény és fejlesztésén, ezekre kell egy tekintetet vetnünk. Annakutána vizsgálunk a közművelődés egyéb tényezőit, melyek rendszeren a tárgyalás egy vagy más alakjában jelentkeznek.

Es itt előre megjegyezni kívánom, hogy az iskolára vonatkozó adataim az illető iskolai előjárások és tanfelügyelőség által nyújtva, az épen lefolyt iskolai évről vonatkoznak, a többiek pedig az e időszéripi tényleges állapotokat igyekeznek feltüntetni.

Szépíteni, épen az úgy és ez összejövétel komoly természeténél fogva, semmit se fogok; sőt az adatokból kiolvasható vagy különben is ismert hiányokra, bajokra épen rámutatni sóándékozom.

I.

A közoktatást egyet megénk területén a népoktatási tanítványok és közepetnádok képviselik.

Elsők közé tartoznak összes elemi népokiskolánk és a tanítóképző.

Udvarhelymegye 105,349 lélekszáma 3417.68 nsk. klm. területen, 137 községben van elhelyezkedve. E 137 községben van 19 községi, 133 felekezeti; összesen 152 elemi iskola.

Iskolák közül nemzetiség szerint 143 magyar, 6 oláh és 3 német tannyelv.

Ha e számoknál, míg újabbak rá nem halmozódnak, egy kissé megállunk, azt látjuk, hogy az iskolák száma 15-el mulja felül a községek számát, s mintegy 627 lélekre esik egy iskola. És ez mindenesetre elég kedvező körülmény. Ha bár nem tagadhajuk, hogy az iskoláknak a népességhez való aránytalan beosztása némileg módosítja itéletünket; mert némely, alig egy pár száz lakóval bíró községben, a felekezetek szerint van 3—4 iskola, míg máshol 4—5 annyi lakóval bíró községben csupán egyetlen iskola létezik.

A számára nézve azonban még mindig elég kedvező maradnia így is a helyzet, ha a mirőse is mindentit megfellelne a törvény követelményeinek. De már ebben a tekintetben, bár javulás majd mindentit mutatkozik, teljes szigorú alkalmazva, az iskoláknak felét azonnal be lehetne zárítani.

A tanítók és tanítónők létszáma 190, kik közül csak 43 nincs még képeztve. E szerint több iskola van, melyben 2—3 sőt 4 tanító is működik, milyen pl. Újszékel, Sz. Abrahám, Vargyas, Almás, Zetelaka stb.

A mindennapi tankötelessük létszáma 11802 volt, kik közül tényleg iskolába járt: 10447. Az ismételő iskolai tankötelessük száma 4579, ezekből feljárt ismételőbe 3042, má-féle tanítványok 292, összesen 3334.

Azonban a mindennapiakra vonatkozó kedvező arányból sokat levon az a körülmény, hogy az iskolába járóknak számítottak egy jelentékeny része a tanévek csak egy bizonyos részében járt tényleg iskolába. A helyzet mindazonáltal az 1874/5 ik évről szóló miniszteri jelentés óta tetemesen javult, mert a míg a szerint a tankötelessük 79. 59%-ka járt az iskolába, addig a lefolyt évben 84. 9%-ra emelkedett, vagy is az összes mindennapi és ismételő 16381 tankötelessük közül 13781 járt iskolába.

Egy tanítóra esik 72 növendék, a mi magában véve ismét kedvező körülmény. Azonban ismét csak a papiron esik ily szabályosan, mert a valóban még mindig nagy aránytalanságok mutatkoznak, a mennyiben van tanító 8 és van 120—140 tanítvánnyal.

(Vége következik.)

V E G Y E S.

— Háromszék megye alispánjától. Sz. 91. eln. Meghívás. Főispán ur 6 méltóságának hozzáam tett intézkedése folytán van szerencsém a törvényhatóság bizottságának tagjait folyó év szept. 12-én délelőtti 10 órakor a megyeház nagytermében főispán ur 6 méltósága alatt tartandó rendkívüli közgyűlésre hazafias tisztelettel meghívni. — A gyűlés tárgyai lesznek: 1) Szentesített törvényi cikke kiharidatása, a magas kormányának az árvászek jövedélti szervezetére, valamint más ügyekre vonatkozó leiratainak tárgyalása. 2) Megyei átiratok. 3) A jövő 1878. évről a legtöbb adót fizető megyei virilis bizottmányi tagok névsorának megörösítése és a választás alá eső bizottmányi tagok megválasztására az elnökök kiküldése, vala-

mint a választási határnapok megjelölése. 4) Községi ügyek tárgyalása. 5) Indítványok. Az állandó választmány tagjai a gyűlés napját megelőzőleg sept. 11-én délelőtti 9 órára az alispáni irodában leendő megjelölésre kérem. — S. Sztygyörgy, 1877. aug. 30. Forró Ferenc, s. k. alispán.

— A helybeli tűzoltó-egylet új lendületet kezd venni. A parancsnokok egy része a nyári szünetből a budapesti tűzoltó-egyletnek teljes kiképzetésében részesültek, kik rendes oklevéllel most tértek haza, s így van szakember a beosztás és begyakorlása s a teljes szervezésre. Meg is kezdtek már működésüket egész oadaó buzgalommal. A városi nem egyetli tagok egy része vízfordára, más része a szivattyúk nyomására s más segélyre osztatnak be. Ezen új szervezettől nem maradt ki a helybeli m. kir. mentélepe se; ennek derék őrnagyja is tisztí kara, kik a közlelbeli tűzözetek alkalmával is kiváló részt vettek az oltás körül, s a katonaság egy részét az egylet segélyére küldi, s a mennyiben a katonai teendőktől ment, üres órákban mászó-parancsnok Csínádi Lajos ur által oktatottak be s így vesznek részt az oltás körül. — Fogadják az őrnagy ur és a tisztí kara a legmelelgebb elismerésüket addig is, míg az egylet tiszteletteljes közönetét nyilvánítaná. Most már semmi sem hiányzik arra nézve, hogy ezen egylet a legszebb sikerrel működhessek, csak a tagok és a polgárság meleg érdeklődése, buzgó felkarolása és részvétele támogatja. Adja az ég, hogy ezen egylet virágozzék s mentő kevesebbség legyen szükségünk mentő működésére!

† Necrolog. Öz. Roland Vilmosné szül. Pfitzner Johanna 84 napi betegség után folyó hó 30-án 56 éves korában S. Sztygyörgyön kimúlt. Béke lengjen porai felett!

— A kökösi ev. ref. egyházközség aug. 19-én tartá templomi koronája felavatására örömmünepét. — E korona valóságos művészi remekmű, szakértők nyilatkozata szerint itt az erdélyrészi nagy városokon is ritkán lehet pártját látni. Kráskottette t. Kupa és a János képzett műszobrász, Brassó vidékén a hosszafalusi állami felső népokiskolájának állandósított műfaragászati tanár ur, ki egyébiránt is derék, mivel egyéniség. Akár egyházközségeknek, akár egyeseknek leendő szükségük működésére: mi megbízalmasabban ajánlhatjuk. — Minthogy koronánk elkészítésében nem annak nagybecsű értékehez, hanem kitünos egyházközségünk jövedelméhez mérve felelt meg jótáncosan határozta árát, ezen keresztényi jóindulatáért, miután egyházközségünk hálás közönetét jegyzőkönyvében is megörökítette, azt ezennel e téren is őszintén nyilvánítjuk. — Kökösi, 1877. aug. 20. Az egyházközség nevében: Biró Aron, ref. pap. Ifj. Molnár József, h. m. jegyző.

— S. Szentkirályban két vallásos felekezet van, u. m. egyességivők és reformátusok; mindkettőnek rendes papja és kántora van. A reformátusok roskadozó imaházukban szokott istentiszteletüket többé nem tarthatnák, a nemes egyességivőkkel azon szép és korszakot alkotó egységre léptek, hogy míg új imaházat építenek, az ő templomukban tegyék meg istentiszteletüket, egyik vasárnap: a reformátusok lelkesedése és kántora, a másikon az egyességivők szolgálnak. — Miután fenn nevezett felekezetek felső hatóságai erre az engedélyt megadták, ref. lelkes tiszt. Agoston Pál ur díszes és szépszámu gyűléseket előtt tartotta szívet, lelket elragadó magasztos és kitűnő beköszöntő beszédet, mely alatt még az erős férfi szeme is örömkönyekkel telt meg. Eljen a példás egyetértés örökké a két felekezet közt!

— S. Szentkirályi 72 éves veterán Jancsó Sámuel, ki 1822-től 1848-ig a 2-ik székes gyalogezrednél effektívus káplár, 1848-ban nemzetőrhádnagy, 49-ben honvéddalhadnagy, ma pedig mint szentkirályi birtokos, kinek még a kazeza, sarló, kapa, eke szarva igen jól áll a kezében — és neje Bedő Ilona asszony mint 50 éves házasság, örömmünepet tartottak gyermekeik és számos unokáik jelenlétében. Öröm volt látni, hogy a jovialis aggyastán mikép járja a csárdást az ő hites matronájával lsten díszese mindkettőjüket még számos éveken át jó egészséggel!

— Köszönetnyilvánítás. D. Veres Gyula köz- és váltó ügyvéd urnak 1877. évi aug. 19-én kelt alapítványlevelével községünk elemi iskolája javára tett azon 50 frt o. d. alapítványt, melynek évenkénti kamatjövödelmét a keblí népokiskolába járó azon szegény sorsu gyermekek tankönyvekkel való ellátására ohajja felhasználhatni, kik 3—6 éves korukig a gyermekkertben neveltettek — a mai napon vettük örömmel és köszönettel. Örömmel vettük: mert míg alapító ur a közügyek mezején tanusított nemes és nemzetünk jobb jövője előmozdítására irányzott törekvéseinek újabb bizonyítékát nyújtotta, ugyanakkor azon, csak a gyermekkertben elérhető alapnevelés ébresztésére járult alapítvánnyal, mely az elemi iskola mellett nélkülözhetetlen. Ugyanezért fogadják alapító ur a tanügy nevében és részünkről a legforróbb hálás közönet nyilvánítását. — Dálnok, a községi iskolaszéknek 1877 évi aug. 29-én tartott üléséből. Kovács Károly, iskolaszéki elnök. Hadnagy János, isk. széki tanácsos.

— Brassóban hétfőn a "Zöldfa" vendéglő meléképületei leégtek

— Oroz brutalitás. Egy Bukurestből a napokban hazajött székes asszony beszéli, hogy Bukurestben általános el van terjedve azon hír, hogy a muszák két háromszéki felvidéki székesit, kik Bukurestben egy vendéglőben időgáltak és a török győzelmelel felett nyíltan örömeiket fejezték ki — elfogattak és másnap föbelvették. Muszka jele e brutalitás a szabad vélemény nyilvánítás elfojtatásának.

— Keresztény felebaráti szeretet muszka fogalmak szerint. Bukurestből távirják, hogy az orvo-

sok, kik az orosz sebesültek sebkötőit felváltották, kényserítették a nehéz sebesült törököket a vagonokból leszállni, aztán katonák állást venni, akkor pedig megtagadták sebkötőiket frisszekkel felváltani. A vörös keresztos oláh „aristokrata-nők”, kik frissítőket és tiszta ruhát osztogatnak szét, a vértől, piszoktól és férgetől ellepített törökökkel a legcsökélyebb kényőrléteességet sem érezték. A jelen voltak közül senki sem merészelt a szegény beteg törökökön segíteni, mert félnek hogy mint kéneket elfognák őket. Ugy látszik, hogy az orosz uralom alatt emberileg cselekedni tilos.

— Nagyságos ur. Bemegy N. városba egy falusi székely atyai pénzügyi dolgát akarván elintézni, el-megy egy-nemesen egy társulati pénztárnokhoz, kit egész tisztelettel nagyságos urnak címez a gobe. Jaj nem vagyok én nagyságos ur — felel a pénztárnok. Ugy-e . . . ! mond a székely — pedig a mai nap-ság minden hitvány ember nagyságol-tatja magát.

— Sósmezőre (Háromszéken) roppant mennyi-ségű gabona és szarvasmarha van Oláhország-ból ki hozva. Az oláhok potom áron árusítják mindkettőt el, mert mint mondják a muszka vagy erőszak-kal veszi el tőlük, vagy egyszerű papírért, mely semmit sem ér — tehát inkább olcsón, de pénzért nálunk árusítják el.

— A csodaharisnya. Egy kegyes urhölgynek valahol messze földön, fájos volt a lába. Egy barát-nője tanácsára, gyógy mód gyánánt, néhány napig a pápa egy régi harisnyáját viselte, s im egyszeriben egészséges lett a rozsláb. Hátalellen zárandokolt Ró-mába az urnő, s elmondta a szent atyának a csodát. „Lám gyermekem, — szólt kilencedik Pius, — önnek sokkal több szerencséje van mint nekem; önnek az én egy harisnyám visszaadta a járóképességet; én pedig kettőt is viselek belőle, s mégis alig tudok a lábamra állani.”

M e g h i v á s .

A székely házi ipart és ipari oktatást terjesztő egyesület folyó évi szeptember 10-én délelőtt 9 óra-kor a megyeház nagytermében évi rendes közgyűlést fog tartani.

A gyűlés tárgyai lesznek:

- 1) Titkári jelentés az egyesület eddigi működéséről.
- 2) A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár állásáról.
- 3) Rendes elnökválasztás.
- 4) Indítványok.

Az egyesület minden tagját kérem a megjelenés-re annál is inkább, mert a fonódára nézve is több nevezetes kérdés lesz megbeszélendő.

Elnöki megbízásból:

Tarcali Endre,
egyleti titkár

N y i l t t e r *)

Szükségesnek vélem jelen év kezdetén ide Sepsz-Szentgyörgyre telepedett Hausser Zsigmond órásnak általam tapasztalt műszaktudománya hasznosságát és mindenki iránti becsületességét a ns. városi és vidéki óratulajdonosoknak figyelmébe és pártfogásába aján-lani, képességéről a következőket felhozni:

Mérsékelt fizetésért egy oly aranyozott broncos fali órát igazította pontos és tartósan járhatóvá, melyen több óra nem hogy segíteni tudott volna, de sőt azt többféleképpen próbálgatva, egészen kijavíthatatlannak állította.

Hasonlóképpen egy ingó órámba oly gépezetet szerzett, melynél fogva az óra nem a tokján belül, hanem kívül, remontoir módon kulcs nélkül huzható fel és ez által a kulccsal felhúzással gyakran történni szokott hibáktól az óra teljesen mentve van.

Szintugy egy nagyon romlott állapotban volt aranyórát (melyet talán helyreállítani egy más órá-s el sem fogadott volna) pompásan megigazította, úgy, hogy a legpontosabban jár.

Hogy pedig a nevezett órá-s kezénél levő bizo-nyítványával is hitelesített ritka képzettséggel bíró te-hetség: az fent elősorolt óráimon tett műveiből is vi-lágosan kitűnik; humanusságában pedig bizni lehet.

S. Szentgyörgy, 1877. aug. 18.

Id. Sándor Istrán.

Amennyiben minden jóakaróm és ismerőseim-től személyesen nem bucsuzhattam el, azoknak e lap te-rén mondok szives istenhozzádot.

Egyszersmind minden jóakaróimnak irántami szí-ves jóakaratkért, kitüntető barátságukért legbensőbb köszönetemet fejezem ki.

Sepsz-Szentgyörgy város polgárainak vélem szem-ben e városban létem alatt tanúsított rokonszenves és barátságos jóakaratról sohasem fogok elfelejkezni.

Magamat e város igen tisztelt polgárai további jóindulatába ajánlom

Ehrenkranz Salamon,
vallásitanító

a brassói orthodox izr. hitközségnél.

Lapunk bezárta után a következő eredeti táviratot vettük:

Feladott Budapest aug. 31-én d. e. 9 ó. 25 p.
Érkezett d. u. 2 ó. 35 perc.

Szulejman pasa csak a Sipka szoros mel-letti magaslatokat szállta meg. A Sipka-szoros bevételéről elterjedt hírek korai. A tö-rökök hihetőleg a támadással felhagynak.

Bécsi tőzsde és pénzek aug. 30.

5%, Metalliques .	63.80	M. földt. kötv. .	75.25
5%, nem. köles. .	66.80	Tem. földt. kötv. .	74.75
1860. államkölcs. .	111.50	Erd. földt. kötv. .	74.—
Bankrészevények .	820.—	Ezüst	107.40
Hitelrészevények .	200.75	Cs. kir. arany .	5 68—
London	119.—	Napoleon'd'or .	9.54

Felels szerkesztő: Vecsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

L O T T O H U Z Á S .

N.-Szében aug. 29-én következő sz'mok huzattak ki: 17, 50, 83, 39, 87.

Pályázati hirdetés.

Haraly község községi iskolánál egy tani-tói állomásra pályázat hirdetetik. Fizetés 300 o. é. frt, iskolánál kényelmes lakás, 700 nsz. öl veteményes kert használata és marhalegeltetési illetmény.

Pályázni óhajtok okmányokkal támogatott folyamodásait aug. 30-ig iskolaszéki elnök Szilgyártó Jánoshoz küldjék be. 3—3

Egy brassói főgymnasiumi tanárnál jövő tanévre elfogadtatnak tanuló ifjak tisz-teséges uri ellátás és gondos felügyelet-mellett. — Bővebb tudomást nyerhetni Brassóban, Alsó-Ujtelek 424. sz. a. 1—

Azon t. szülők, kik gyermekeiket Brassó-ban szándékoznak neveltetni értesített-nek, hogy alólírtnál teljes ellátására jutányos árak mellett felvétetnek.

Mandovszky Károly,
fodrász.

(Lakik Ó-Brassó 1-ső házszám alatt.) 1—

JANCSÓ ALBERT

ajánlja a nagyérdemű közönség pártfogásába az őszi és téli idényre is jól berendezett

férfi készruha és kelme raktárát

Valamint eddig, úgy ezután is a legjutányosabb és legjobb öltözetekkel szolgál a t. megrendelőknek, melyet számos bel- és kül-földi összeköttetéseivel fogva mások felett előnyösen teljesíthet.

Lakása a piacon „Bazár” alatt. 2—6

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebész tudor, szülész és szemész
gyógyit gompersen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket;

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt);

- 2) huyesőfolysásokat (még oly idülteteket is), nemzörőszek bujakóros fekélyeit és másod-rendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításában;
- 3) huyesősűküléseket;
- 4) friss és idült nyákfolysásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolysást, és az onnan eredő

MAGTALANSAGOT;

- 5) bőrkiütéseket;
 - 6) A huyhólyag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.
- Rendel napoként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 óráól 8-ig
Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca. sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.
Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. 100—100

*) E rovat alatt megjelentekért csakis a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.